

АКАТИСТ СВЕТОМ ВЕЛИКОМУЧЕНИКУ ПРОКОПИЈУ

8. / 21. јул

Кондак 1.

Теби, избраном великомученику Господњем, који си величанственим страдањем обукао златоткану порфиру Царства Небеског и стекао слободу да се молиш за нас, смерно приклањамо главе наше и просимо од тебе помоћи на путу спасења, ангелску ти песму певајући: Радуј се, свети великомучениче Прокопије, узвишени Христов страдалниче!

Икос 1.

Творац све видљиве и невидљиве твари, провиде у теби, свети великомучениче Прокопије, срце чисто и веру непоколебљиву, и као апостола Павла, призва те чудесно на пут спасења и мучеништва, да би примером твојим многе душе вери хришћанској привео, и кроз векове који долазе био свима који те у молитвама призивају заступник Небески. Нека ове слабашне, али искрене молитвене речи наше, буду мала хвала мучеништву твојем:

Радуј се, светла дијадемо међу мученицима Христовим!
Радуј се, кандило вере које нам таму неверја обасјаваш!
Радуј се, непоколебљиви следбениче Јеванђеља Христовог!
Радуј се, светла звездо што пред престолом Господњим сијаш!
Радуј се, узданицо наша у невољама и патњама!
Радуј се, птицо небеска која висинама неизрециве славе Божије летиш!
Радуј се, сапричасниче Ангела и Архангела!
Радуј се, милостиви помоћниче свима који те са искреном вером призивају!
Радуј се, кроз векове слављени војниче Цара Небеског!
Радуј се, свети великомучениче Прокопије, узвишени Христов страдалниче!

Кондак 2.

Ти, свети Прокопије, беше рођен у светом граду Јерусалиму, у време када њиме владаху незнабошци, од оца Хришћанина, знаменитог сенатора и мајке незнабошкиње, али пошто ти отац убрзо умре, теби није имао ко да пева умилну ангелску песму: Алилуја!

Икос 2.

Пошто остаде сам са мајком, она те, свети Прокопије, васпитаваше у незнабожачкој вери и служењу идолима које је по своме незнању усрдно поштовала. Ти беше бистар умом и изучи све науке световне, спремајући се да од служења твари, постанеш служитељ Творцу. Прими стога из уста наших похвалне речи ове:

Радуј се, јер те Бог Отац изабра за сведочанство славе Његове!
Радуј се, јер си обмане безбожништва презрео и оставио!
Радуј се, јер си душу своју благодаћу просветио!
Радуј се, јер Свезнајући Бог провиде у теби љубав ка Божанском!
Радуј се, јер те прославља и Небо и Земља!
Радуј се, јер си по целој Васељени подвигом својим засијао!
Радуј се, јер си светлост Божанска вернима био!

Радуј се, јер душа твоја у рајским лепотама пребива!
Радуј се, славо и похвало мученика!
Радуј се, свети великомучениче Прокопије, узвишени Христов страдалниче!

Кондак 3.

Када одрасте, будући да беше леп и наочит, мајка те даде, свети Прокопије, да служиш римском цару Диоклецијану. Цар те убрзо постави за војводу свога, и посла те у Александрију да гониш Хришћане, који су радосно ишли у смрт за распетога Господа, појући: Алилуја!

Икос 3.

И као некада Савлу, потоњем апостолу Павлу, и теби се, свети Прокопије, на том путу јави Господ Исус Христос. После силне грмљавине и земљотреса, ти чу глас са неба: “Неаније, јер тако ти рођено име беше, куда идеш и на кога устајеш“? А ти рече да гониш све који верују у Распетога. Са неба се поново чу глас: “О, Неаније, и ти ли на Мене идеш“. А ти упита: “Ко си Ти, Господе? Не могу да те познам.” Тада се на небу појави знак Крста и чу се глас: “Ја сам Исус, распети Син Божији”. Од тих речи срце твоје се разнежи и ти се смерно поклони пред јављеним Господом. Стога чуј речи наше којима те слаavimo:

Радуј се, јер си са Небеса позван у службу Богу!
Радуј се, јер Господ чудесно преобрази срце твоје!
Радуј се, јер као некада Павла, и тебе Господ чудесно призва у службу себи!
Радуј се, јер земаљску зарад Небеске славе у прашину баци!
Радуј се, јер нас успомена страдања твога надом на спасење надахњује!
Радуј се, јер се име твоје кроз векове у Цркви Христовој слави!
Радуј се, јер верни народ подиже многе храмове теби посвећене!
Радуј се, јер победоносно уплови у тихо пристаниште спасења на проливној крви својој!
Радуј се, јер подвиг твој уздахе дивљења измамљује код благочестивих Хришћана!
Радуј се, свети великомучениче Прокопије, узвишени Христов страдалниче!

Кондак 4.

Глас Господњи са неба ти појасни, свети Прокопије, све недоумице твоје, да Он јесте и истинити Бог и истинити Човек, али је добровољно страдао да би избавио човека из ропства ђаволу, греху и смрти. После овога Крст узиђе на небо и Господ ти поново рече да силом јављеног Крста побеђујеш непријатеље своје. Када се виђење заврши, ти се испуни великом радошћу, и ускликну анђелским гласом: Алилуја!

Икос 4.

После овога виђења, ти, свети Прокопије, стиже у град Скитопољ и одмах нађе златара, коме нареди да ти излије Крст, онакав какав си на небу видео. И када Крст беше готов, ти му се поклони, целива га, и обавивши га скерлетом, ношаше га код себе, чувајући га са страхопоштовањем. Дивећи се новопросијалој љубави твојој према распетом Господу, ми ти овако кличемо:

Радуј се, јер вером и љубављу Крст Господњи изобрази у срцу своме!

Радуј се, јер те је Господ Исус Христос у мрежу Еванђеља свога уловио!
Радуј се, јер глас Господњи обрати срце твоје на пут спасења!
Радуј се, јер у теби благодат начини пребивалиште Пресвете Тројице!
Радуј се, јер си у Господу Христу спознао тајну живота и смрти!
Радуј се, јер Господ кроз тебе многа чудеса свету објави!
Радуј се, јер сатану под ноге баци подвигом својим!
Радуј се, јер у нама немоћним веру у Господа Христа разгореваш!
Радуј се, прибежиште свих оних који те у молитвама призивају!
Радуј се, свети великомучениче Прокопије, узвишени Христов страдалниче!

Кондак 5.

И ти, свети Прокопије, после чудесног преобраћења Богу, више се не оружаше против Хришћана, нити их више гоњаше, него против варвара и зле силе демонске, који нису могли да поднесу силу Крста Господњег, којег си ти са собом носио, и којим си их побеђивао, храбро кличући: Алилуја!

Икос 5.

Када агарјани опколише Јерусалим и чинише многа злодела у њему, ти, свети Прокопије, изађе храбро пред њих, укрепљен силом Господњом, и победи их, а да нико од војника твојих не погину. После битке, мајка твоја те уведе у собу са идолима да им принесеш хвалу, јер се она пред њима молила, да јој се жив вратиш. А ти јој храбро рече да је теби помогао твој Бог, Господ Исус Христос, а не златни идоли њени. Због тога ти побожно и смерно кличемо:

Радуј се, јер си цара земаљског напустио и војник Цара Небеског постао!
Радуј се, јер светлост Божанска обасја срце твоје и мрак паклени из њега одагна!
Радуј се, јер си неустрашиво исповедио име Христово!
Радуј се, јер ти Господ у биткама земаљским помагаше!
Радуј се, јер си проповедник незнабошцима био!
Радуј се, јер си таму идолску од неверних одагнао!
Радуј се, јер ти се Господ Христос јавио и на страдање призвао!
Радуј се, јер те је удостојио да будеш сапричасник у страдању Његовом!
Радуј се, јер се Црква Христова тобом обогати!
Радуј се, свети великомучениче Прокопије, узвишени Христов страдалниче!

Кондак 6.

Мајка твоја, свети Прокопије, се растужи и мољаше те да не гневиш богове њене. А ти, испунивши се ревности, узне Крст свој у руке, и разби идоле и све комаде злата и сребра који остадоше од њих подели сиромасима, весело појући: Алилуја!

Икос 6.

Заборавивши на природну љубав своју, мајка твоја, свети Прокопије, испуни се гнева и оде цару Диоклецијану у Антиохију, оптуживши те да си јој уништио идоле. Похуливши на Господа Христа, цар написа поглавару Палестине, свирепом Јусту, да те милом или силом одврати од вере Хришћанске. А ти пред поглаварем исцепа писмо царово, ускликнувши: “Ја сам Хришћанин, а ти чини шта ти је наређено!” Гледајући храброст твоју, ми ти овако кличемо:

Радуј се, јер си бездихане идоле молитвом у прах претворио!
Радуј се, јер си се одважио на страдање за Господа Христа!
Радуј се, јер си силом Духа Светога претрпео страшна мучења!
Радуј се, јер остави земаљско војводство да би Христов војвода постао!
Радуј се, јер Господ кроз тебе многе душе приведе у Царство Небеско!
Радуј се, јер крв твоја проливена постаде извор који верне благодаћу напаја!
Радуј се, јер си због тога венац мучеништва са Небеса примио!
Радуј се, јер нам безбројна душевна и телесна исцељења дарујеш!
Радуј се, непоколебљиви исповедниче распетога Господа Исуса Христа!
Радуј се, свети великомучениче Прокопије, узвишени Христов страдалниче!

Кондак 7.

Будући да беше познат поглавару Јусту, он ти говораше, свети Прокопије, да добровољно принесеш жртву боговима, како не би морао да те силом натера на то. А ти, о мучениче Христов, рече: “Ево жртве! Ево, ја самог себе приносим на жртву Господу Христу!” - па онда громко запева: Алилуја!

Икос 7.

На те речи твоје неустрашиве, свети Прокопије, поглавар се разгневи и изведе те на мучилиште, где свирепо кидаше тело твоје железним шиљцима, да ти се и кости провиђаше. Неки од присутног народа видећи страдања твоја горко плакаше, а ти им рече да не плачу за тобом, већ за душама својим које чека страшни пакао због неверовања у Господа Христа. А онда ти погледавши у небо завапи ка Богу да ти подари снаге да издржиш мучења и посрамиш непријатеље своје. Нека ове речи наше буду похвала за страдања твоја:

Радуј се, јер радосно прими мучење за Господа свога!
Радуј се, јер неустрашиво посведочи веру у распетога Христа Бога!
Радуј се, јер си оштрим трозупцем за Свету Тројицу страдао!
Радуј се, јер претрпи мучења која ни бестелесни Ангели не би издржали!
Радуј се, јер си крв своју за истину Еванђеља пролио!
Радуј се, јер се ни у највећим мукам Господа ниси одрекао!
Радуј се, јер нас на спасење подвигом својим призиваш!
Радуј се, јер непрестано пред Богом предстојиш и људима на путу спасења помажеш!
Радуј се, надо онима који су наду изгубили!
Радуј се, свети великомучениче Прокопије, узвишени Христов страдалниче!

Кондак 8.

Свог измученог и једва живог мучитељи те бацише у тамницу. А око поноћи би земљотрес у граду и Ангели Божији у великој светлости се појавише пред тобом, а ти, свети Прокопије, из страха да то нису демони, рече им да се поклоне Господу и осене крсним знаком, па када они то учинише, ти, видевши да су то заиста Божије Небеске слуге, радосно ускликну: Алилуја!

Икос 8.

Тада ти се, свети великомучениче Прокопије, у великој и неисказаној слави јави и сам Господ Исус Христос, који додирну ране твоје и исцели те. Онда те Господ и крсти, рекавши: “Од сада се не зовеш Неаније, већ Прокопије. Буди храбар, јер ћеш учинити многа дела и привешћеш велико стадо Оцу Моме”. А ти се са страхом поклони пред Господом, иштући од Њега снагу за будућа страдања, на шта ти Господ рече: “Не бој се, Ја сам с тобом.” Удивљени величанственој сили Господњој, која чудо на теби учини, ми ти овако кличемо:

Радуј се, јер си са Ангелима Божијим као са људима разговарао!
Радуј се, јер ти се и сам Васкрсли Господ у тамници јавио!
Радуј се, јер те је Господ Исус Христос руком својом крстио!
Радуј се, јер си у тамницу заточен да би слободу у Господу нашао!
Радуј се, јер си са мужанском храброшћу на подвиг мучеништва пошао!
Радуј се, јер си наоружан силом Крста све противнике у проливној крви својој потопио!
Радуј се, јер ниси поштедео тело своје од мука и страдања!
Радуј се, јер си мучитеље храброшћу својом поразио!
Радуј се, јер си као Мојсије са Богом лице у лице разговарао!
Радуј се, свети великомучениче Прокопије, узвишени Христов страдалниче!

Кондак 9.

Када те другога дана изведоше на мучилиште, свети Прокопије, сви беху удивљени чудесним исцељењем твојим, и док незнабошци говораше да те исцелише њихови богови, Хришћани знајући да је то дело Господње, заједно са тобом победоносно клицаху: Алилуја!

Икос 9.

Удивише се и највећи беседници, јер немаше речи да опишу неустрашивост твоју, великомучениче Прокопије. Јер када мучитељ рече да те не исцели Господ, него богови њихови, ти затражи да те одведу у храм идолски. Мучитељ се обрадова, јер мишљаше да ти хоћеш да принесеш жртву идолима. А ти, када уђе у храм, помоли се Богу, па начинивши руком крсни знак, именом и силом Господњом, разруши све идоле њихове у комаде. Због те ревности твоје почуј ове речи хвале:

Радуј се, неустрашиви исповедниче имена Господњег!
Радуј се, јер си Крст Христов понео страдањем својим!
Радуј се, јер се пурпурном хаљином страдања твога Црква Христова украсила!
Радуј се, јер си из љубави према Господу Христу пожелео да умреш за Њега!
Радуј се, јер си тело предао на љуте ране, за вечни и блажени живот!
Радуј се, јер си због страдања свога за Господа постао заједничар са свима Светима!
Радуј се, јер си изнад свега истину љубио и живот свој за њу положио!
Радуј се, јер се и Ангели Небески удивише подвигу и страдању твојем!
Радуј се, јер си постао извор исцељења верном народу Божијем!
Радуј се, свети великомучениче Прокопије, узвишени Христов страдалниче!

Кондак 10.

Бивши поново у тамницу бачен, теби, свети Прокопије, дођоше двојица старешина са два одреда војске, који видевши чудо које учини, повероваше у Господа Христа. Ти их онда поучи вери хришћанској и они се те ноћи крстише, а други дан исповедивши јавно Господа Христа, радосно пострадаше за Њега, весело кличући: Алилуја!

Икос 10.

Тада се и неке благородне жене обратише Господу Христу, видећи чуда која се тобом догађају, свети Прокопије, и бише због тога страшно мучене. Видећи муке њихове, мајка твоја Теодосија у дубини срца свога напокон спозна Истину, па и она јавно исповеди Распетог Господа, и пострада заједно са њима, на велику радост твоју, што је познала Бога Истинитог. Нека ове речи узнесу хвалу нашу ка теби:

Радуј се, јер многи због тебе у Господа повероваше!

Радуј се, јер многе на подвиг мучеништва примером својим охрабри!

Радуј се, јер је Господ молитве твоје услишио и мајку твоју познању истине и страдању привео!

Радуј се, јер те ни најужаснија мучења нису поколебала у љубави према Господу!

Радуј се, јер си и другове своје на страдање страдањем својим привео!

Радуј се, јер нас од безбројних мука и беда спасаваш!

Радуј се, јер се кроз тебе многи Богу са великом надом обраћају!

Радуј се, јер си задобио благодат којом и демоне од нас одгониш!

Радуј се, јер икона твоја многе храмове у Цркви Божијој украшава!

Радуј се, свети великомучениче Прокопије, узвишени Христов страдалниче!

Кондак 11.

После смрти светих жена и мајке твоје, тебе, свети Прокопије, поново изведоше на судилиште, где ти опет прими неописана мучења и проли потоке крви, стојећи чврсто као непомична стена. Видећи страдање твоје неустрашиво, управитељ Јуст се од муке разболе и те ноћи умре, а ти, мучениче Христов, у тамници слављаше Господа, појући: Алилуја!

Икос 11.

Потом у Палестину дође управитељ Флавијан, још свирепији од Јуста, и одмах те, свети Прокопије, изведе на судилиште, хулећи на Господа Христа. А ти, поучен Духом Светим, изнесе пред њега сав домострој спасења људског, о томе како је Бог постао човек од Свете Дјеве Марије ради спасења људског, и како се Хришћани ни по цену смрти не желе да одрекну Њега, који једини даје живот вечни. Због тога ти са вером и дивљењем кличемо:

Радуј се, јер си мученичком крвљу уписан у књигу вечнога живота!

Радуј се, јер си озарен светлошћу Божанске Свете Тројице!

Радуј се, јер нас молитвама твојим Господу од многих страсти избављаш!

Радуј се, јер си страдањем себе самог Божанском Духу као величанствени храм принео!

Радуј се, јер је лице твоје благодаћу пред мучитељима сијало!

Радуј се, јер си страдањем свукао трулежну хаљину тела и обукао непропадљиву Небеску хаљину!

Радуј се, јер се са светим Димитријем, Георгијем и Артемијем на иконама као ратник Христов изображаваш!

Радуј се, јер је Дух Свети кроз тебе речи спасења људима благовестио!

Радуј се, јер си ревност апостола Павла у проповедању Еванђеља имао!

Радуј се, свети великомучениче Прокопије, узвишени Христов страдалниче!

Кондак 12.

Не могавши више да слуша речи твоје, свети Прокопије, мучитељ Флавијан, нареди неком Архелеју да те погуби, али он, замахнувши мачем, паде и издахну пред тобом. Тада мучитељ нареди те ставише тамјан у руку твоју, и наднеше је над усијани жртвеник, мислећи да ћеш ти, будући опечен, окренути руку, и принети тамјан као жртву на огањ. А ти, трпљиво држаше руку два сата над огњем, не окренувши је, и радосно појаше Господу: Алилуја!

Икос 12.

После страшног мучења, судија нареди да те баце у пећ огњену, али, теби, свети Прокопије, као тројници младића у Вавилону огањ ништа не могаше, те ти оста неповређен. Тада мучитељ изрече смртну пресуду, и ти, помоливши се за сав народ и Цркву Божију, приклони главу своју под мач, предавши душу Господу кога си тако силно љубио и за кога се неустрашиво пострадао. Прими због тога ово клицање наше:

Радуј се, јер као што ни тројници младића у Вавилону, ни теби пламен огњене пећи ништа не могаше!

Радуј се, јер си огњем паљен да би постао заједничар огња Божанског!

Радуј се, јер пучину мора животног као муња мучеништвом преплива!

Радуј се, јер си претрпевши тешка страдања Господу главу приклонио!

Радуј се, јер си срцем знао да Господ мученике за веру рајским красотами награђује!

Радуј се, јер си веру сачувао и диван подвиг Господу принео!

Радуј се, јер си због страдања свога нашао слободу код Господа да се молиш за оне који те за помоћ моле!

Радуј се, јер је на дан прослављења твога Господ многе крајеве љуто казнио, јер су радили послове које нису морали да раде!

Радуј се, јер си страдањем Цркву Христову узвисио!

Радуј се, свети великомучениче Прокопије, узвишени Христов страдалниче!

Кондак 13.

О, свети великомучениче Прокопије, прими ове смерне молитве наше, и умоли Свемилостивог Господа, да нам опрости сва безакоња наша, како би се и ми у збору спашених нашли и са њима радосно појали: Алилуја!

(Овај кондак се чита три пута, па затим поново: икос 1. и кондак 1. и онда молитва, на крају.)

Молитва

О, свети и велики мучениче Прокопије, величанствени слуго Господњи, погледај са Неба и на нас, недостојну децу последњих времена, и принеси молитву Господу за спасење наше, како би се и ми удостојили уласка у Вишњи Јерусалим, макар и у најдаљи кутак његов. Можда је ово дрско што тражимо од тебе, ми који гресима својим утиremo стазе антихристу, али коме да се обратимо, кога да молимо, ако не вас, звезде Небеске, чија светлост кроз векове обасјава овај, у грех огрезли свет. Али, Господ је рекао да у молитви досађујемо као она еванђелска жена, и ми то кроз ове речи ево и чинимо.

Многе су ране наше и многе су муке наше. Болесне су нам душе, па нам и тела страдају. Нека молитве твоје Господу излију благодат на нас, како би прво душе, те бесмртне невесте Христове, од сваке нечистоте опрали, и спремили за час када Господ закуца и на наша врата и позове нас себи. А нека нам Господ подари, молитвама твојим, свети Прокопије, и телесног здравља, како би Га могли још више славити и више Му служити.

Нека нам у ова немирна времена Господ подари мира, и међу нама и у нама, и љубави, како би могли да љубимо и непријатеље своје. Јер онај ко не буде имао љубави у себи, у Царство Небеско неће ући, макар и мртве васкрсавао.

Због тога нам зацели све ране душевне, свети Прокопије, да макар као бледа слика личимо на Спаситеља свога, и да се повратимо у оно стање у коме Адам беше пре пада, када је познавао суштину ствари. Јер ми, овакви јадни, нисмо ни свесни колико нема добра у нама, и колико треба да се поправљамо и мењамо, да би се удостојили спасења.

И дај нам, мучениче Христов Прокопије, снаге да све смутње и саблазни времена овога храбро савладамо, да веру сачувамо, да не поклекнемо пред силама таме које, ево хоће, да нас присаједине себи. Као што си ти веру у Господа исповедио и крвљу је запечатио, учини и нас храбријим него што јесмо, па да се одупремо свим насртајима и видљивих и невидљивих непријатеља, који би да Свету Веру нашу, Веру Православну, упрљају и униште, и тако нам одузму наду на спасење.

Прими ове молитве наше, мучениче Божији Прокопије, и очисти их својим, па их принеси Господу да се смилује на нас, и да нас не одбаци од себе, већ да нас удостоји спасења, како би и ми могли радосно са Ангелима да непрестано прослављамо Пресвету Тројицу, која у Оцу и Сину и Светоме Духу вечно пребива. Амин.

Акатист написао: Мирко И. Нанић
На Духове 2009. г.